

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
19 jului st. v.
31 jului st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 29.

ANUL XXIII.
1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

SUFERINȚA.

Te-am vădută!

Te-am vădută dup' ani de zile,
Te-am vădută,
Vis din visuri ce odată
Am avut...

Tremuram și o idee

Me munciă —

Până-i lumea, până-i lumea.

Nu-i fi-a rœa!

Ca la trista despărțire,

Șcii atunci,

Ne-am strins mâna cu căldură,

Ne-am spus vorbe dulci.

Ochii noștri udi de lacrimi.

Dulce s'au privit —

Un moment — și pe vecie,

Îr ne-am despărțit.

Ah! și sânt nebun de-acuma

Și plângend amar,

Umblu după mângâiere

Inzedar!

1880.

V. B. Muntenescu.

Iléna Simđiana.

(Fine.)

Bu-te de caută noue piei de bivol, să le cătrănești și să le așezi bine pe mine. Nu te teme, că cu ajutorul lui Dumneđu vei scôte-o la căpătœiu bun și slujba cu care te-a împovărat împêratul. Dară trebuie să șcii, că cu amar are să-i vină și lui la urma urmelor pentru faptele sale.

Fata împêratului făcu precum i đisese calul, și porniră amândoi. După o cale lungă și grea, ajunseră pe tœremul unde pășceau epele. Acolo se întâlni cu smœul, care furase pe Iléna Simđiana, rătăcind ca un desmetic și neșciind cum să facă ca să aducă herghelia. I spuse că Iléna nu mai este a lui și că mă-sa crœpase de necaz, pentru că nu putuse să-i scape dela răpitor pe iubita lui.

Auđind smœul acœsta, se făcu foc și pară de mânie, se turbură de necaz și nu mai vedea înaintea ochilor. Apoi după ce înțelese că are a face tocmai cu răpitorul iubitei sale, își perdú cumpœtul de supœrare și amărăciune; și răcnind ca un leu, se luă la luptă cu fata împêratului, care își ținea firea și pe care o îmbărbătă calul. Pe fata împêratului o feriă calul de loviturile smœului; căci, când vedea că ridică sabia să dea, odată se ridică mai sus decât smœul, și el da în vœnt: œră când aducea fata paloșul, calul se lăsă răpede asupra calului smœului, și ea da în carne vie. După ce se luptară, de credeai că a să se scufunde pământul subt ei, nu șciu cum i veni bine fetei împêratului, aduse paloșul cam pieziș și-i reteză capul. Apoi lăsându-i stœrvul ciœrelor și coțofenelor, se duseră până ajunseră la locul unde se află herghelia.

Ací calul đise fetei de împêrat să se urce ea într'un pom ce œră acolo și să privescă la lupta lor. După ce se urcă fata în pom, necheză Galben-de-sœre de trei ori și tœtă herghelia de epe se adună impregiurii lui. Apoi d'odată se aretă și armăsarul epelor, plin de spume și sforăind de mânie. Și vedend pe

Galben-de-sœre în mijlocul epelor, se răpedi la dœnsul cu turbare și se incinse o luptă, de să te ferescă Dumneđu! Când se da armăsarul la Galben-de-sœre, mușcă din piele de bivol; œră când se da acesta la armăsar, mușcă din carne vie, și se bătură până ce armăsarul sfășiat, hărtănit de sus până jos și plin de sânge, fu rœșbit și biruit; œră Galben-de-sœre scăpase tœlœr, fiindcă se hărtănise peile de bivol. Atunci se dete fata jos din pom, încălecă și luară herghelia, mânând-o de dinapoi; œră armăsarul abiă se tiră după dœnsa.

După ce băgă herghelia în curtea împêratului, se duse de-l înșciință. Atunci œși Iléna Simđiana și le chemă pe nume. Armăsarul, cum i auđi glasul, îndată și se scutură și se făcu ca intœiu, fără să se cunœscă semn de rane pe el.

Iléna Simđiana đise împêratului să pună pe cineva să-i mulgă epele ca să se imbœeze amœndoi. Dară cine putea să se apropie de ele? că asvœrliau din copite de svœntă unde loviau. Decă nimeni nu putú, împêratul porunci œrăș fetei de împêrat să le mulgă.

Fata împêratului, cu inimă sdrobotită de mânia și obidă că tot pe dœnsa o pune la lucrurile cele mai grele, și fiind curată în cugetul ei, se rugă lui Dumneđu cu credință ca să o ajute să sfœrșescă cu bine și slujba acœsta. Și unde începú o plœie d'alea de părea că tœrnă cu gálœta, și îndată ajunse apa până la genuchile epelor, apoi dete un ingheț de nu se mai puteau mișcă din loc. Vedend minunea acœsta fata împêratului, mai intœiu mulțami lui Dumneđu pentru ajutorul ce-i dete, apoi se puse de mulse epele.

Impêratul se topiă de dragoste pentru Iléna Simđiana și se uită la dœnsa ca la un cires copt; dară ea nici nu-l băgă în sœmă, ci tot da đi după đi, cu fel de fel de vorbe, a se cunună. În cele de pe urmă i đise:

— Ved, luminate împêrate, că tot ce am cerut mi s'a implinit. Un lucru ne mai trebuie, și apoi să șcii că ne vom cunună.

— Porumbița mea, i respuse împêratul, împêrăția mea și eu sântem supuși ascultători ai poruncilor tale. Cere ce mai ai de cerut cu un cœs mai curœnd, că œtă me sfœrșesc de dragoste pentru tine. Am ajuns ca un nœuc, visez deștept, nu mai șciu ce fac, când me uit la ochii tei cei frumoși și tœnjitori.

— Decă este așă, mai đise Iléna Simđiana, să-mi aduci vasul cu botez, care se păstrœză într'o bise-ricuță de peste apa Iordanului, și atunci ne vom cunună.

Cum audi împêratul acœsta, chemă œrăș pe fata împêratului, și-i porunci să facă ce o face și cum va șci ea să-i aducă ceea ce poruncise Iléna Simđiana.

Fata de împêrat cum auđi, se duse de spuse lui Galben-de-sœre și el i respuse:

— Acœsta este cea din urmă și mai grea slujbă ce mai ai să faci. Aibi inse nădejde în Dumneđu, stăpână, căci și împêratului i s'a implinit.

Se gătiră și plecară.

Calul șcœa de tœte astea, căci nu œră el năsdrașan de florile mœrului.

El spuse fetei împêratului, đicœnd:

— Acel vas cu botez se află pe o mœsă în mijlocul unei bisericuțe, și-l păzesc nișce călugărițe. Ele nu dorm nici đi nici nœpte. Din când în când inse un pustnic vine pe la ele de le povățueșce cele sfinte pentru Domnul. Când sânt la ascultare de le invœtă pustnicul, remâne numai una de pândă. De am puté nimeri la vremea acea, tocmai bine ar fi; de nu, cine șcœa, cât avem a zăbovi, căci altfel nu e chip.

Se duseră deci, trecură apa Iordanului și ajunseră la acea bisericuță. Noroc că tocmai atunci sosise pustnicul și chemase pe toate călugărițele la ascultare. Numai una rămăsese de pază: și aceasta, obosită fiind de șederea îndelungată, o prinse somnul. Ca să nu se întempele inse cine știe ce, ea se culcă pe pragul ușei, cu gând că n'o să pôtă nimeni intră fără să simtă ea.

Galben-de-sôre povățui pe fata de împărat cum să facă ca să pună mâna pe vasul cu botez. Fata se duse binișor, se strecură pe lângă zid și, piș-piș, în vârful degetelor, până la ușă. Aci odată sări ca o pisică de ușure peste prag, de nici nu atinse pe călugăriță, pe care o furase somnul; și punând mâna pe sus, eși cum a intrat, încălecă pe cal și pe ici și pe drumul!

Călugărița simți, sări odată în sus, și vedând că lipsește vasul, începui a se bocii de și se rupea rărunchii de milă. Indată se adunară călugărițele și se vâlcăriau de focul ce le ajunsese. Pustnicul, decă vedu că s'a spălat pe mâni de vasul cu botez, cătă cătră fata de împărat cum sbură cu Galben-de-sôre, și, ridicând mâinile în sus, și ingenunchiând, o blestemă dicând:

— Dómne, Dómne sfinte! fă ca nelegiuitul care a cutezat să pună mâna lui pângărită pe sântul vas cu botez, să se facă muere de va fi bărbat, ér de va muere să se facă bărbat!

Și indată rugăciunea pustnicului se ascultă. Fata împăratului se făcui un flēcău de-ți eră dragă lumea să te uiți la el.

Cum ajunsese la împăratul, se miră și nu șciea ce să credă ochilor sei, băgând de sémă că se schimbă; lui i se părea că nu mai este cum eră la plecare, ci că acum e mai chipos și mai sumeț. Cum dete vasul, dișe:

— Mărite împărate, ți-am făcut slujbele cu cari m'ai însărcinat. Socotesc că acum am sfârșit. Fii fericit și domnește cu pace, cât mila domnului va voi!

— Sânt mulțumit de slujbele tale, dișe împăratul; să șcii că după mórtea mea tu ai să te urci pe scaunul împărăției mele, fiindcă eu n'am moștenitor până acum. Ér decă Dumneđu imi va da un fiu, tu vei fi mâna lui cea dréptă.

Toți șfetnicii și fiii de împărați erau de față când a diș împăratul vorbele acestea.

Iléna Simđiana, decă vedu că i se implini și astă vointă, se hotări să-și resbune asupra împăratului, pentru că trâmise tot pe Fétul ei frumos la toate slujbele cele grele, cari puteau să-l repună; căci ea credea că însuși împăratul se va duce să-i aducă vasul cu botez, fiindcă el putea mai lesne s'o facă, de vreme ce toți se supuneau la porunca lui.

Ea porunci să încăldescă baia și împreună cu împăratul să se îmbăeze în laptele epelor ei. După ce intră în baie, porunci să-i aducă armăsarul ca să sufle aer recoros. Și decă veni, armăsarul suflă cu o nară în spre dēnsa recóre, ér cu altă nară în spre împăratul aer infocat, încât fierse și mațele dintr'ensul și remase mort pe loc.

Mare vilvă se făcui în împărăție când se auđi de mórtea împăratului celui mare și tare: toți din toate părțile se adunară și-i făcură o inmormēntare d'ale împărăteșcile.

După acestea dișe Iléna Simđiana Fétului-frumos:

— Tu m'ai adus aici, tu mi-ai adus herghelia, tu ai omorît pe smēul care me furase, tu mi-ai adus vasul cu botez, tu să-mi fii bărbat. Aidem să ne îmbăim și să ne cununăm.

— Éu te voi luă, decă tu me alegi, respunse

Fét-frumos; dară să șcii că în casa noastră voi ca să cânte cocoșul, éră nu găina.

Se invoiră și intrară în bae. Iléna chemă armăsarul ei ca să încropescă laptele, în care se vor îmbăia. Chiemă și împăratul cel nou pe Galben-de-sôre. Și astfel amēndoi caili se întreceau care de care să facă baia mai potrivită de caldă stăpânului seu, și mai nimerit de încropită.

După ce s'a îmbăiat, a dōua di s'au și cununat. Apoi s'au urcat în scaunul împărăției. Trei șeptemâni ținură veselile și totă lumea se bucură că le-a dat Dumneđu un împărat așa de viteț, care făcuse atâtea isprăvi.

Éră el domni cu dreptate și cu frica lui Dumneđu, ocrotind pe săraci și neasuprind pe nimeni, și domnesc și în diua de astădi, de n'or fi murit.

Eram și eu p'acolo și căscam gura pe dinafară pe la toate sêrbările, căci nici pomenelă nu eră să fiu și eu poftit și apoi se șcie că, nepoftitul scaun n'are. Încălecai p'o șea și v'o spusei dvōstre așa.

Notă. Comunicat de dl Panait Nicolaescu, din Craiova.

P. Ispirescu.

Epigrame.

dișe doctor, om sciut,
Dar bietul e la cap — bătut.

De vei șci,
Ca să scrii
Vr'o trei rēnduri fără spor,
N'ei perî,
Ci-i lucî,
Ca cutare redactor!

La toți a cântă,
Ce ușurință!
Pe toți a încântă,
Peste putință!

Ca el nu-i nimen ingâmfat,
De nație bine-a meritat,
Las' că-i puțin tēmpit, netot,
Dar e: al unchiului nepot.

Din trupul teu, oh aș iubi
A tale piciorușe,
Căci me gândesc: decă n'ar li,
Cum ai plecă pe ușe?

Theochar Alexi.

75,000 mii franci.

— Comedie vodevil intrun act, localisată. —

Persónole:

Jupân Haralamb luminărar.
Ienachi Vîrtej, subcomisar de clasa II-a.
Trandafir, precupeț de zarzavaturi.
Lucsândrița, slujnică la Haralamb.
Scena se petrece în București.
O odaie simplă de mahala.

Scena I.

Trandafir, Lucsândrița.

Trandafir. (Ironic.) Én ascultă-me leică, mult ai de gând să me porți cu vorba? Cređi că ai să găsești mulți precupeți ca mine în ăl București?

Lucsândrița. Eu știu ce știu, și am vădut ce am vădut, și-ți spun verde în ochi, că n'oi să me mărit nici odată cu un tărăie brău care face cu ochiul la toate fetele de pin mahala.

Trandafir. Vorbești aiurea, aiurea, leica Lucsândrița.

Lucsândrița. Ba eu vorbesc ritos, nene Trandafir.

Trandafir. Va să zică, cum am zice, imi dai pasaport, ai?

Lucsândrița. Cum ți-o fi pofta și gustu!

Trandafir. Sérios?

Lucsândrița. Nici vorbă.

Trandafir. (Prefăcându-se că ese.) Atunci să ne vedem sănătoși, puicută. Me duc, dar să știi, n'o să ne mai vedem fețele!

Lucsândrița. Călătorie sprincenată!

Trandafir. (Intorcându-se.) Adicălea sérios vorbești?

Lucsândrița. În ascultă-me: te poftesc să me lași în pace, că eu am trebă; acū are să vie jupănu și decă nu va găsi casa îngrijită, i-mi aprind paie în cap.

Trandafir. Alevoar dragă... că de acū slabă nădejde, nu cred să ne mai vedem!

Lucsândrița. (Inchinându-se.) Mergi sănătos, musiu Trandafir. (Ese Trandafir prin drepta și Lucsândrița prin stânga.)

Scena II.

Jupân Haralamb și Virtej.

Haralamb. (Intră prin fund urmat de Virtej.) Cum, n'ai audīt cu urechile dtale dle ipistat...

Virtej. Subcomisar, me rog, — nu veđi uniformă, lă și dta destecțiune.

Haralamb. Vēd, vēd, că doră nu am orbu găinilor; — precum spuneam, dle ipistat...

Virtej. Subcomisar! dle! nu pricepi?

Haralamb. Tocmai așa, dar decă nu me lași să vorbesc musiu ăsta... musiu ăla... (Aparte.) Am uitat cum dracu il chēmă. (Tare.) Ah! musiu Virtej... Decă n'ai să me lași să vorbesc, nu o să pot să-ți spun pricina pentru care te-am poftit să vii până la mine.

Virtej. Aidi, vorbește odată că me așteptă la secție o mulțime de pungăși. — Știi că ađi avem paradă națională cu artificii; vine fratele prințului din Bulgaria și trebuie să-i dresăm să strige ură și să ducă masalalele!

Haralamb. Totă cvestia stă în două cuvinte, nerăbdătorule dle ipistat!

Virtej. Subcomisar! cetățene, te poftesc!..

Haralamb. Inchipuește-ți, scumpul meu Virtej, că sunt la culmea fericirii!

Virtej. La culme?! Ei bravo! nu pricep adică cum?...

Haralamb. Vream să-ți spun că cele ce am audīt mai adineauri i-mi umplea sufletul de bucurie! înțelegi dta?

Virtej. Ba nu înțeleg nimic!

Haralamb. Ecă cvestia: fetița care me slujește, Lucsandra, de...

Virtej. Ah! pricep, durdulia aia! ce mai ochi, ce mai piciorre are... în toate ăilele trece pe la secție.

Haralamb. I-mi pare reu, dle Virtej, tocmai dta care ești ipistat...

Virtej. Subcomisar classa II-a.

Haralamb. Subcomisar precum zici, și încă de classa II-a; cuvintele nu sunt tocmai potrivite cu poziția dtale.

Virtej. Adicătelea cum? cređi că am voit să te atac cu afront?

Haralamb. Nu dar...

Virtej. Ei decă nu, să venim la chestiune.

Haralamb. Precum zici. Voiam să-ți spun că Lucsândrița s'a certat de foc cu hoțu ei de amarez, Trandafir precupețu, știi?

Virtej. În ascultă, nene, ce tot i-mi indrugi mie de Trandafir și de precupeți; ți-am spus că am trebă la cantelerie.

Haralamb. Ecă încep, (La urechi incet.) Din cvestia asta ese curcanul. (Tare.) Voi ca să fac formele, ca să me insor cu Lucsândrița și mai nainte de toate, să începem cu foia de zestre prin care să se arate, că atât eu cât și dēnsa, aducem în căsnicia noastră totă averea mișcătoare și nemișcătoare ce o avem până acum, séu vom câștigă-o de acum înainte, așa că după incheierea lōei să stăpānim împreună totă averea...

Virtej. Universală!... pricep — dar dta ce zestre ai?

Haralamb. Eu, am... am... 5 saci de parafină, 1000 de feștile, cēră albă, cēră roșie, cazan, tingiri, o cămășă pe mine, 2 în ladă și... în stērșit din toate câte puțin.

Virtej. Dar fata ce are?

Haralamb. Fata, de, are ce are, — dar nu e vorbă de asta.

Virtej. Adicătelea me scuzarisește, nene Haralambie, decă i-mi permit vizaviz de dta; dar bine, la vârsta dtale, când trebuie să iei calea bisericeii, te mai gāndești la insurat?

Haralamb. Și adecă de ce nu?

Virtej. Nu, ăceam numai să nu-ți ēsă cucue la vreme de bētrānețe...

Haralamb. Ah! nu, nu! me simț încă voinic, sūnt tare, ăeu sūnt tare.

Virtej. Ei! atunci e altceva.

Haralamb. Ș-apoi la urma urmii sūnt om cu schepsis, dle... voi să me asigur pentru rēmășita ăilelor mele; voi să iau o fată bună, harnică, pricepută, care să me îngrijescă pe ici pe cole...

Virtej. Ah! pricep, adicătelea vrei să-ți bagi nevēsta slugă la dta fără lēfă, cum am ăice să păgubești guvernul cu 2 franci și 50 condicuța plus timbre și etcetera...

Haralamb. I-mi pare reu; dta me ataci în persoană pe cât vēd; eu voiam să-ți spun, dle ipistat...

Virtej. Subcomisar de classa a II-a, ți-am spus de șeptedecei de mii de ori.

Haralamb. Fie și așa... vream să-ți spun dle de classa a II-a, că Lucsândrița are să fie pentru mine o femeie fără preț...

Virtej. De vreme ce n'ai să-i dai lēfă, se înțeleg că are să fie fără preț.

Haralamb. Ei! te-ai intrecut cu gluma.

Virtej. Adecă ce-mi pasă mie nene, insoră-te cât poftesci, pe mine nu me impōrtă nimic... de și ești cam hodorogit...

Haralamb. Hodorogit, eu?! I-mi pare reu, eu care mănānc cât șapte, hēu cât opt și... cu toate că am 51 de ani.

Virtej. 61 vrei să zici.

Haralamb. Me ertă, 51.

Virtej. 61, dle; știi că i-mi pare reu! nu ă-am vēdut eu actul de botez, atunci când te-am scādut dela bir?

Haralamb. E! fie 55, să nu mai fie vorbă.

Virtej. Ei! așa nu se pōte dle, 61 nu las nici mort; asta va să zică a cālcă legea.

Haralamb. I-mi bat joc! nu ăiu socotelă eu de lege.

Virtej. Dle Haralambie, in numele legii te rog să respectezi legea! Nu te pune cu mine, că eu când me aprind, nu e in stare să me stingă toți coșarii și toate tulumbele din capitală.

Haralamb. I-mi pare reu că nu știi ce vorbești.

Virtej. Pardon! pardon! nu me aprinde, să nu-ți aplic ce-am aplicat lui Nae bărbier.

Haralamb. Dar nu, frate! (Aparte.) Trebuie să te iei bine cu gulerății ăștia dela poliție, c'apoi sunt in stare să-ți jöce festa. (Tare.) Ță ce voiam eu, dle Virtej...

Virtej. Subcomisar de clasa a II-a.

Haralamb. Ah! da, dle Virtej de clasa a II-a, fă bine de te du la secție și gătește formele și foia de zestre așa că viind eu cu Lucsăndrița și martorii, să iscălim cu toții și să băgăm hărțile in tribunal.

Virtej. Bine, dar mai inainte. (Face semnul banilor.)

Haralamb. Aud?

Virtej. Parcă eră vorba de un curcan...

Haralamb. Care curcan?

Virtej. Curcanul cu pricina! ce te faci niznai?

Haralamb. A! curcan! bată-te și te bată — uitasem; dar știi ce, mai bine să ți-l plătesc mai inainte. (Scöte și i dă 2 franci.)

Virtej. Numai 2 franci? cam slab curcan...

Haralamb. După vremuri, frate, dle Virtej, ș-apoi după nuntă te mai cinstesc eu.

Virtej. A! dar apropent, viitörea dtale consimte și d-ei...

Haralamb. O să, o să, n'avé grije!

Virtej. Atunci a lividerçi și mersî; da nu uită că curcanul e cam slab. (Plécă.)

Haralamb. Lasă că l'om ingrășă noi după nuntă, dle ipistat!...

Virtej. (Intorcându-se.) Subcomisar de clasa II-a, onorabile, ce dracu! mereu i-mi uiți titlul. (Ese.)

Haralamb. Că bine ȳci. (Aparte singur.) Să te ia dracu cu titluri cu tot!

Scena III.

Haralamb singur.

A! tu me cređi nebun, ipistat afurisit ce ești?! Dar eu sânt mai priceput decât tot diplomații cari intore țera pe degete... Ai să veđi tu, nea lenache, cum o să me boeresc și eu fără multă ostenelă și bătae de cap!... Biétă Lucsăndriță! ea eră să-mi fie norocul!... și eu nu bănuiam nimica până acum. Acum vr'o döue săptămăni in urmă, intr'o bună dimineță, vine fetița la mine, și cu glasul ei cel de pisică lingușitöre imi dice: Jupăne Haralambe! am visat ast' nöpte, că am cumpërat un bilet dela loteria Ateneului, sub nr. 481,431 și c'am căștigat cu el 75,000 de franci!... dă-mi și mie un franc să me duc să caut biletul cu nr. 481,431, și să-l cumpër, — că dă... pöte să se 'nplinescă visul. — Aș! fugi in colo cu visurile tale nebunești, i ȳisei eu! tocmai tu să căștigi o așa sumă... lotul cel mare... așa lucru se păstrează tot pentru boerii cari fac loteriele, ér nici decum pentru pécătoși ca tine. — Dar indrăcita de Lucsăndriță s'a ținut atăta vreme de capul meu, incăt am fost nevoit să-mi desleg baerul pungei și să-i dau — in socotela lefei — döue jumetăți de franci intregi! Ea a rupt-o de gönă să-și cumpere biletul... și când s'a întors mi-a spus că a găsit tocmai nrul 481,431, care-l visase. Am insemnat nrul acesta pe-o bucăciă de hărtie și astăđi dimineță, mergend la *Casimul patriotic*, ca să béu un păhar de apă și să citesc jurnalul partidului, »Voința Națională«, deodată zăresc, tipărit cu litere de-o schiöpă, nr. 481,431... citesc! când, ce să veđi?

veđi bine, că eră lotul cel mare dela Ateneu! 75,000 de franci căștigați de nr. 481,431; și acest numer! acest bilet, e in buzunarul Lucsăndriței! — Și ea nu șcie nimic... nimic... 75,000 de franci! o bogăție intrégă!... Ah! ea, sluga mea!... atăt de bogată și eu?!... O idee minunată mi-a trăsnit deodată prin cap: am să fac, să pun mâna pe franci: lucrul cel mai ușor e ca să iau pe Lucsăndrița de nevastă! — astfel ea nu va perde mișörele, și eu le voi căștiga... ȳis și făcut! De-am gând bun și isbändă, lui nea Virtej ipistatul, — și totul s'a sfërșit...

Șepteȳeci și cinci de mii,
Eu in pungă voi avé
Și 'ntratătea bogăți,
Ca un prinț m'oi desfătă!

La fteatru și 'n cupele,
Cot la cot cu toți voi fi,
La șosea, la cafenele,
In stos bancul voi lovi.

In politică eu éră
Cam ritos me voi băgă,
Și sperez că la cea vëră
Deputat m'oi proclamă!

Ah! ce mare fericire,
Dădú astăđi peste mine!
De atăta norocire
Să me spenzur ȳeu imi vine.

Scena IV.

Lucsăndrița, Haralamb.

Lucsăndrița. (Scăncind.) Vai! pécătösa de mine — așa mi-a fost scris mie să fiu fără de noroc in lume.

Haralamb. Cum? ce-ai ȳis, Lucsăndrițo? fără de noroc tu? (O mângăie pe obraz.) Ce fel! tu ai plâns, sermană fată, și din ce pricină, puicuță?

(Incheierea va urmă.)

N. A. Bogdan.

Originea și finta nihilismului in Rusia.

— Studiu istoric. —

(Fine.)

Unde inse, să punem intrebarea, sânt elementele mai chibzuitöre din popor și din societatea inaltă? De ce nu-ș pun ele capul pentru susținerea statului, moralei și religiunii?

Elementele mai chibzuitöre in Rusia sânt numai elementele cele lașe. Mojicul nu numeră aice. Căci in cești 26 ani dela desrobirea lui, încă nu s'a făcut el politic matur. Și de se va face odată, cine șcie, ori de n'a trece și el la nihilism, in aducerea aminte acelor ce a suferit. O clasă mijlocie n'a avut Rusia până la era reformatorică alui Alesandru II. De atunci inse au causat sistemele schimbăciöse de invetăment o nenorocire förte mare intre tineretul nematur. Ba preferéză un ministru deșteptător realiele, ba un altul obiectele clasice de invetăment. Unul incuviintéză studinților academici töte libertățile și nu pedepsește aspru abuzurile lor. Altul se incercă a creșce copiii militărește și a restringe copilele numai la invetămentul elementar. Cele patrușpreȳece trepte de amploiăți vreu să se imbogătescă pe se-sele statului. Ele il inșelă atăt pe acesta, cât și pe norod, după cum li se ofere o ocașie favorabilă și

aici și acolo. Justiția și administrația nu sînt despărțite faptic, ci numai după nume.

Nobilimea odată avută, prin iobagism, a sărăcit și mătrășește remășițele averii sale prin țeri străine. Ea nu se bate ca în alte locuri, după serviții de stat, s'eu numai atunci, decă cere acēsta esistența sa în mod categoric. Mult au învățat în timp de 26 de ani clasele privilegiate în Rusia. Câte odată mai că ne-am miră asupra cantității acesteia de însușiri șcintifice, și totuși acēsta e numai un lucru autodidact, lucrul culgătorului pe cāmp străin.

Nicāiri nu ne recreām la privirea unei originalități, dară să voim a o cercă și lăudă la acei poeți, cari critică în mod artificios poporul lor propriu și ființa lui socială, denunțându-se prin acēsta pe sine înșiși. Iwan Turgenjew face o excepție bătătoare la ochi, neținându-se de generațiunea acēsta. El a început a lucră încă înainte generațiunii acesteia și stă desupra ei, mai cu sēmă decānd s'a desbinat de dēnsa, ducēndu-se de bună voe în esil.

Este evident că o societate compusă din astfel elemente constitutive, nu pōte să aibă nici o energie. De acea nici nu pōte fi vorbă să cerem dela dēnsa o conlucrare spre scāparea statului. Statul însuș n'a crescut-o în moralitate, și prin sine însași nu s'a purificat ea. Patriotismul, pe care l'a învățat ea, ș-a schimbat țintele sale după cum a declarat Katkow, omnipotentele redactor al »Gazetei moscovitene«, opusului resbel, s'eu pe panslaviști i-a gădilit grumazul după apele dulci, s'eu curtea din Petroburg a aflat plăcere în amicitia cu Germania.

De presente stă societatea acēsta strinsă între aceste douē contraste mari, între dinastie și nihilism. Și decă recugetă, că simburile politic al nihilismului, desghiocat de faptele neomenōse și escesele anilor din urmă, a trebuit totuș să se privescă ca ceva neapărat de lipsă față cu despotismul ampoliaților corupti, decă recugetăm că »sistemul trāmiterii« a zăcut peste tōte păturele poporului asemenea, și secțiunea a treia nu făcea deosebire între apuseni și Ruși bașcinași, atunci vom avē pōte drept a crede, că numărul cel mai mare al acelor, cari au numai ceva crieri în cap, jură în conștiința lor la nihilism, și că puterea nihilismului constă întrū abaterea poporațiunii inteligente dela stat.

Și de stă trēba așā, apoi pricepem de ce în sine luat e superflu a întrebă, de cāte māni dispune nihilismul. Întrēga Rusiā e o mică vatră de revoluțiune. Cānd aice sbucneșce para, cānd totodată și acolo. O impușcătură atrage atēnțiunea asupra revoluției, un omor îndetēză urmele ei, o mină lucrul ei neobosit suteran.

Un mare poet a exprimat sentința: »Minte se află numai la puțini«, și acēsta are valōre și pentru nihilisti. Cei mai energici dintre ei se organizēză. Ceilalți le urmēză, tānuesc ce șciu și vēd, și abat poliția dela urmele sigure. Astfel se moșteneșce reul unui guvern autocrat, care se opune tuturor cerințelor îndreptățite. Nemulțămirea prinde niște dimensiuni fōrte mari. Neputiuța personalității trece în desperare și turburarea cuprinde mințile, astfel că fapte scelerate apar ca fōrte potrivite.

»Nihilismul e rezultatul unei politici dinastice, în a cărei programă n'a stat nici odată creșcerea poporului.« Până cānd erau influințele morale din partea celorlalte puteri europene active în Rusia, nu conține nihilismul nimica, ce nu se află și în alte locuri ca semne revoluționare. Dară decānd a început societatea rusescă a depărtă aceste influințe, a primit el acēsta signatură specific rusescă. El a degenerat până la așā un grad, încāt s'a adevērit proverbul injositor: »Șgārie-l pe muscan și se ivesșce tatarul.«

Ce e drept, nu lipsesc capuri politice deștepte, cari șciu bine, ce trebuie să se întēple, pentru de a înfrēnă nihilismul. »O constituție, un parlament!« strigă unii, »represiune!« ceilalți. Se nașce numai întrebarea, ori de zace rădăcina reului în politică și s'ar putē desrădăcină cu mijlōce politice. Nihilismul ni se pare nōue inse a fi o bōlă pedagogică poporală și anume o atare, acārei lēcūri trebuie să se pună în lucrare totodată din partea națională, politică și socială.

Cam la 50 de ani și mai mult rōde bōla acēsta în corpul Rusiei. Puschkin și Gogol ș-au perdut viața în urma ei, tot așā ca și țarii Nicolau și Alesandru II. Mai clar se cunosc devastările ce le-a causat ea, în decursul literaturii ruseșci, căci studiile ei singuratece se reoglinesc cu acuratēță într'ēnsa, și Alesandru Puschkin se pōte privi ca apostolul literal al nihilismului, Nicolaiu Gogol ca profetul și Iwan Turgew ca psihologul lui.

Averchiu Macoveiu.

Din viața unor bărbați mari.

John Locke, filosof engles, — al cărui spirit ager îl admirăm și ađi, — obosit de munca spirituală, spre recreare, citiā romanuri senzaționale și istorii fantastice și deplānge nenorocirea »Contesei fermecate«, sōrtea lui »Siegfried încornuratul« s'eu a »Magellonei celei frumōse.«

Renunitul om de șciințe Stoobbes se temea să ședă singur în cameră sēra fără lumină, credea în strigoi și în vrājitori.

Isac Newton, escelentul naturalist, matematic și astronom, erā atāt de distras, încāt într'o societate a apucat degetul unei femei, care ședea lângă dēnsul, ca să-și indese tutunul din pipă.

Contimpuranul lui Spinoza, renumitul filosof Leibnitz, nici odată n'a fost căsătorit, n'a ținut nici economă; ci însuși își pregătiā menagiul. Ș-acēsta n'o făcaa din economie esagerată, ci fiindcă femeile nimic nu-i puteau face pe plac și presința femeii îl conturbă. Māncarea ș-o procurā dela ospētārie, dar nu se ținea morțiș de terminul indatinat al prāndului și al cinei, ci māncă atunci, cānd i erā fōme. În etate de 50 de ani i-a trēsărit în minte, c'ar fi bine să se nsōre; deōrece inse femeia, pe care o ochise de fiitōrea-i consōrtă, ceruse termin de cugetare, s'a cugetat și dēnsul ș-a remas necăsătorit. Până la etatea de 60 de ani, rareori se culcă nainte de 2 ore după međul nopții, adeseori petrecea nopți întregi în fotelu-i la mēsă și după cāteva ore de moțāire, de nou apucā pēna. Se pōte dice despre dēnsul, că pe bună cale luni întregi nu-ș părăsiā scaunul. Spre recreare, se ocupă cu lucrări mecanice și se trudiā mai vērtos cu ameliorarea construcției căruțelor, ce a dat ocaziune contimporanilor să deridă și să satirizeze pe »filosoful-fabricant de trāsuri.« Cu tōte că se nutriā neregulat, se bucurā de un apetit estraordinar. A murit cetind o carte ș-a lāsāt o avere de 60,000 de taleri.

Kant, carele încă a murit ca burlac (holtei), pelāngă tōtā filosofarea, nu negligă nici viața practică, iubiā socitāțile viale și în deosebi erā mare amator al pivnițelor pline cu vin. Din testamentul plebanului Pisanski, societatea archeologică dela Königsberg posedē mai multe epistole de ale renumitului filosof, cari aruncă o interesantă lumină asupra vieții casnice alui Kant. Pe pagina uneia dintre aceste scrisori, care precum se vede i-a servit de catalog, între altele e nsemnată și o comandă pentru

vinuri de Madeira, Malaga și Xeres și pentru caș de Anglia. Despre doi amici ai sei, cari i erau des őspeți, a insemuat, că béu numai vin roșu, ér mân-cările cu cari i-a ospétat au fost: picidre de porc cu curechiu, carne afumată de Hamburg cu pastinac. Când prelegea, cea mai mică disordine putea să-i facă turburare. Odată sub decursul prelegerii a observat, că dela gherocul unui elev lipsește un nasture; acesta intratât l'a conturbat, încât a trebuit să intre-rupă prelegerea. E lucru știut, că din orașu-i natal, Königsberg, totă vieța lui nu s'a depártat mai mult de șapte mile.

Poetul Francisc Corneille s'a căsătorit într'un mod deosebit. Intr'o ți se presintă cufundat in gându-ri la cardinalul Richelieu, carele il intrébă, că doră lucréză in continuu? Corneille i respunde că n'are paciință, deórece il muncește dragostea. Cardinalul il invită să vorbescă mai lámurit. Corneille i ene-réză, că e inamornt de una din fiicele generalului d'Andely, părintele inse refusă de-a-l ferici cu mâna fiicei sale. Richelieu chiamă la sine pe d'Andely. Citatul se presintă tremurând naintea puternicului ministru, dar se depártéză liniștit, când înțelege, că e vorba să-și mărite fiica după astfel de bărbat, care este favoritul ministrului. Nu mult după aceea s'a și serbat nunta in Rouen.

Dramaticul Charles Etienne, de erá inspirat, grăbiá acasă, deloc își trimitea undeva soția, copiii și servitorul, inchidea ușile și fereștile, se culcă în pat și in intunerecul cel mai mare își scriea poesile.

Halévy, autorul genial al »Jidancei«, erá nepunc-tualitatea intrupată. Decă avea să se 'ntelnescă cu cineva, acela putea fi sigur, că Halévy la tēmpul fiesat nu se va presintă. »De ce nu te deprinđi cu punctualitatea?« il intrébă cineva într'o ți. »Căci nu voiesc« — fu respunsul; »a fi punctual este: a fi constrins să aștepți după altul.«

Istoriograful Endes Mézaray putea lucră numai la lumină, și chiar țiua véra in căldura cea mai mare ardea lumină pe mésa-i de scris. Ȋicea, că lumina de Ȋiuă il orbeșce și in urmarea acesteia nu e in stare să cugete. Nici odată n'a uitat să inso-țescă cu lumină până la ușe pe őspeții, cari il cer-cetau și ori unde scriea lângă negrelă, trebuia să ocupe loc și o sticlă cu vin.

Diderot avea o fantasie estraordinariă. Odată il găsește fiica sa in cameră preumblându-se in sus și in jos, frângēdu-și mânilé și tanguindu-se. »Pentru Ȋdeu ce s'a întēplat, tată?« — intrébă fiica spă-riată. »Fii liniștită — i respunde mai târđiu poetul ștergēdu-și lacrimile, — nu mi s'a întēplat nimic. Chiar compuneam o istorie, care e atât de tragică, încât nu m'am putut stăpâni să nu plâng.«

Baco dela Verulam ametiă la fiecare intune-cime de lună.

Winkelmam, renumitul istoriograf, pecând pe-trecea in Italia, erá provēđut numai cu dōue vest-minte negre și cu o blană de lup, pe care o intre-buință érna in odaie, căci n'avea datina de a încălđi decât numai atunci, când își ferbea beutura predi-lectă: chocolada. Ș-atunci singur aprindea focul; căci omul acela, care sta in relațiuni amicale cu domnitori și cu notabilități eclesiastice și laice, n'a suferit pe nimenea lângă dēnsul ca să-l servescă. »Singur imi sūnt — scriea unui prieten — servitōre, servitor, scrietor si curier.«

Kleist lucră cu greu și când își scriea peesiile, — după propria sa mărturisire, — se simțiá cași când ar trebui să se lupte cu un diavol nevēđut.

Kotzebue compunēnd dramele sale, deodată le și jucă.

T. Pinter.

Poesii populare.

Din Solnoc-Dobăca in Ardeal.

Fă-me, Dōmne, ce mi-i face,
Fă-me struguraș din vie,
La badea 'n cancelarie,
Unde stă badea și scrie;
Scrie dōue trei rēnduri,
Nu mai pōte de gânduri;
Scrie dōue trei șirege,¹
Cel' mai multe le greșeșce,
Numai dōue le ghiceșce;
Ȋipă condeiu pe mēsă
Și se uită pe feréstă,
Feréstă-i cu ochi verđi,
Nu vede cele cu preț,
Feréstă-i intunecōsă,
Nu vede cele frumōse.

Mult me muștră nēmul meu,
Ca să-mi las drăguțul meu;
Eu cu drag mi-l'aș lāsă,
Din fire nu-l pociu uită;
Că el umblă cu opinii,
Cu suman din patru lați,
Cu cămeși cu bumbi tārcași,²
Pe din sus de buzișore
Are niște musteciōre,
Pe din jos de gurișoră
Năframă de paiōră —
Gāndul lui la mine sbōră.

Mei bāđiță māndruțul drag,
Eu nu șciu ce să me fac,
Că de dorul teu mai zac.
Nōptea prin somn me trezesc,
Tot la dumniata gāndesc;
Bade pentru dumniata
Mult imi plānge inima.
Pentru ochii dumnitale
Me topesc ca ghița 'n vale;
Eu ca ghița me topesc,
Tot la dumniata gāndesc,
Unde să te întâlnesc,
Doue vorbe să-ți vorbesc,
D'inima să 'ndestulesc.
Bade pentru dumniata
Imi suspină d'inima.
Așă suspină și 'n mine,
Când me uit māndră la tine,
Că ești māndră copiliță,
Ca o flōre de vioriță;
Ești crescută pe-al meu plac,
Ca ș-o rujiță de mac
Și 'n trup ca-o luminare,
Ciripeși ca o paserea,
Tocmai pe plăcerea mea.

Șciut-ai tu bade bine,
Când ai prins armele 'n mână,
Că nu-i cosi prin grādină,
Nici i mulge oi la stānă,
Plugul teu s'a pustii,
Cōsa 'n cui ț-a rujini,
Drăguța va 'mbētrāni,
Tōte ți sor pustii.

Culese de:

Laura Veturia Mureșian,

¹ Șiruri.

² Pestriți.

S i n a i a.

Puține locuri de cură climatică vor fi prin Europa, cari să-ți facă o impresiune mai plăcută decât Sinaia. Ascunsă în fundul Carpatilor, la umbra bătrânului Buceciu, printre codrii seculari, ea ne suride ca o femeie frumoasă, care tocmai s-a făcut toaleta și ese la ivelă.

Deosebi fermecătoare este această impresiune, când sosești de cătră Brașov pe calea ferată. Melancolia ce-ți stârnesce desimea codrilor, fantasia ce-ți aprinde vederea romantică, apoi obosela ce-ți produce uruela rôtelor: de odată ți-se curmă. Ai uitat totul și nu mai simți altceva decât mirare.

Acosta schimbare repede se produce, când la o cotitură calea ferată îți pune 'n vedere Sinaia. Panorama care ți-se deschide, te surprinde, te farmecă și te încântă.

Ce vești?

În mijlocul munților o vale romantică, în selbătecime un cuib de civilizație, un orașel de ville și oteluri moderne, cari te ademenesc să stai locului și să nu te mai duci. Un adevărat picior de raiu.

De trei ani n'am fost aici, de atunci s'a făcut o schimbare foarte mare; atunci Sinaia părea o fată cu niște conture de o frumusețe clasică, acuma este o feciură a cărei farmeci sunt deplin dezvoltate.

Dar decă e frumoasă, pețitorii încă se adună din toate părțile. Incepând din Brașov și până la București, nu este familie mai de frunte, nu este om mai de valoare, care să nu fi venit să admire frumusețile Sinaei. În deosebi este reprezentată aici lumea înaltă dela București, care la exemplul părechi regale s-a clădit aici ville pompoze și petrece véra, dimpreună cu curtea regală, în acest eremitagiu cochet.

Decă vrei să cunoști lumea elegantă română, n'ai decât să vii aici, căci o poți găsi dimpreună cu însușirile ei bune și rele. Aici damele se preumblă în costume naționale și vorbește franțuzește. Decă totuș auzi pe câte una vorbind și românește, poți fi sigur că aceea este o jidancă.

Petrekerile noastre? Ne sculăm târziu. Facem o mică plimbare în apropiere, luăm băi, cetim diare, conversăm, criticăm pe cei ce nu sunt de față, povestim câte o istoriură picantă, apoi dejunăm. După dejun, ne ducem la casin, unde facem o partie prin munții din pregiur, de unde 'ntorcem numai séra la mesă, ca de-acolo să ne intrunim cu toții la casin, unde începe dansul, de multeori până dimineța.

Sesonul e în flóre. Villele și otelurile sunt toate pline. În deosebi dumineca este o afluență atât de mare, încât abia capeti loc. Trenurile de plăcere aduc musafirii și-i duc. De multe ori se 'ntinde câte o horă, cât ți-i mai drag s'o vești.

Culmea sesonului are să fie la St. Măria. Atunci e ziua cea mare a Sinaei. Serbătoare în biserică, veselie p'afară și bucurie pretotindene. În anii din-tei, în ziua aceea tot publicul, boerime, ostasi și popor, se adună la mănăstire, unde reședea atunci și Domnul cu Dómna și cu toții jucau o horă, că și Dumneșeu trebuia să ride de bucurie. De multe ori însuși Domnul se înșiră între jucători, ér Dómna privia de pe balcon acosta priveștiște pré interesantă.

Acum obiceiul acesta s'a mai modernizat. Regele și societatea naltă nu mai iau parte la horă,

dar poporul joca și acuma atât de vesel, căci de atunci s'a făcut independința și de atunci Românul se simte mai mândru și mai fericit.

Multe clădiri frumoase are Sinaia, între ele înse firește, castelul Peleş al regelui și al reginei, este podoba cea mai scumpă. Castelul Peleş, unde locuește Carmen Sylva, a devinit deja cunoscut în lume ca un castel poetic. Nici nu trece p'aici nici un poet séu alt bărbat de litere, care să nu stea și să nu mērgă a vedé castelul fermecător al reginei-poete. Pe cei mai mulți ea însași i poștește, aceia apoi au să povestescă multe suveniruri neuitate despre primirea ce li s'a făcut.

Am fost și la mănăstire Clădirea nu e mare, dar destulă pentru lumea d'aicia, care numai atunci se duce la biserică, decă merge și curtea regală. Dar călugării din ea cântă grozav. M'a cuprins mila de poeta, care trebuia să-i asculte. Un cor frumos ar fi foarte potrivit.

Petrecând aicea curtea regală, se înțelege că vin și mulți ómeni din străinătate. Prima óspe a fost împărătesa regina Elisabeta a Austro-Ungariei, care a rentors aicea visita dela Mehadia a suveranilor României. Atunci înse încă la Sinaia érá érnă. Acuma óspeții au privilegiu mai favorabil d'a puté cunoșce frumusețile din aceste părți.

Tocmai începe musica sub ferésta mea. Lumea se adună la plimbare în giurul lacului dinaintea otelului Caraiman. Plec și eu la aer, căci astăzi a fost o nădușelă destul de mare. Inchei dar aceste șire aruncate în pripă pe hârtie.

B.

Buziaș.

O baie pentru femei este tot ce se pôte mai interesant pentru un bărbat tiner, care dispune de timp liber și vré să petrecă bine câteva săptămâni.

De mult am auzit sentința acosta, dar aieve numai în véra acosta m'am convins.

Am venit în părțile banatice, cu gândul să me duc la Mehadia. Pe cale m'am abătut pe la Buziaș, să ved și stațiunea acosta balneară. Și étă că au trecut doué săptămâni, de când stau tot aicea.

Dar este cu puțință să te poți duce cu graba de acolo, unde petreci în societăți de femei frumoase? Unde parcă toate te opresc, toate par că-ți dic să mai rămâi.

Nicăiri bărbații n'au preț atât de mare, ca într'o baie pentru femei. Majoritatea óspeților se recrutează din secul frumos, abia la dece femei un bărbat; ve puteți dar intipui, ce agio mare pôte s'aibă în astfel de loc un om tiner.

La Buziaș se află tocmai proporțiunea acosta. Aici par că nici nu sunt bărbați. Cel puțin așa mi-a dis șilele trecute o brunetă cu ochi de foc.

Este interesant a vedé, cu ce curiositate privesc damele trăsurile, cari sosesc cu óspeți. Decă ele zăresc în trăsură parasol, se 'ntristeză și esclamá suspinând:

— Éráș dame!

Decă înse vin bărbați, întreg secul frumos tresare, șcirea se comunică din gură 'n gură cu iuțela telegrafului și 'n câteva minute toate șciu evenimentul cel mare, că adeva:

— Au sosit bărbați!

De altmintrele, viața p'aici e destul de veselă. Direcțiunea băilor a făcut multe renovări în interesul bolnavilor și al publicului petrecător. Avem musică bunișóră, facem preumblări în parc, arangiam și câte o petrecere, bal cu tombolă și altele de aceste.

Ocupațiunea de frunte a damelor d'aici este corespondința. Ele s'au așteptat s'au scriu epistole. Inse totdeauna se ocupă cu grigile corespondinței.

Dacă în cutare ți n'a sosit scrisoarea așteptată, nu mai poți să vorbești cu ele, mii de ingrigiri le ocupă, că ore ce s'au întâmplat acasă, că doră copiii s'au bolnăvit, că bărbatul nu le mai iubește etc.

Dacă apoi scrisoarea a sosit, ele se retrag într'un ângheu, o citesc cu lacomie, fața li se aprinde, surisul li se aședă pe buze și 'n cele din urmă încep a conversa cu atâta fericire, încât îți vine să invidiezi pe bărbații lor.

Se petrece inse și câte o aventură. La băi nici că se pôte altfel. Acolo este permis mai mult decât aiurea. Ș-apoi cunoștințele de băi se și termină acolo. Dacă te duci acasă, nu mai întelnești pe cei mai mulți, cu cari ai petrecut tot sezonul.

Aici mai cu sémă este așa, căci publicul adunat la Buziaș se compune din ținuturi pré depărtate unul de altul; ba găsim femei până și din țerile vecine, mai cu sémă inse din Serbia, de unde vin multe în fiecare an.

Este interesant a studiá diversele némuri și a vedé cum lucsul femeilor se deosebește conform rasei căreia aparțin. Lucsul aici e represintat prin damele sërbe și prin jidance.

Se pôte, că cineva o să contesteze acésta, căci dacă e vorba de lucs, este greu a decide, care femeie il iubește mai tare, fiind că tóte — il adoră.

Acuș va fi un bal, pentru care se fac mari pregătiri. Atunci voi puté găsi probe noué pentru aserțiunea mea. Pân' atunci eu voi face o mică escurșiune prin satele vecine. Dacă voi găsi ceva interesant pentru foia dtale, dle redactor, îți voi scrie.

La revedere!

A.

B o n b ó n e.

Bancherul X... este oprit la colțul unei strade de cătră un fost funcționar al seu.

— De când am părăsit casa dtale, i dize fostul seu funcționar, stau fôrte reu. Din ce în ce am ajuns în cea mai mare miserie; astfel că acum m'am otărit...

Și scoțend un revolver din buzunar, adaogă:

— Nu mai am decât acésta resursă.

— Nenorocitele! strigă bancherul, ce! vrei să te omori!

— Nu, să ți-l dau pentru douedeci de franci: te rog cumpără-mi-l.

*

O dómna, întâlnind pe Victorien Sardou într'un salon, i dize între altele:

— În adevăr, me întreb, pentru ce Dumneșeu a inventat pe bărbat?

— Ah! dómna, pentru a impedecă pe femeie să nu se omóre.

*

Un aristocrat vorbiá cu un prieten al seu, om de spirit.

— Drept să-ți spun, prietine, servitorii áștia sânt niște hoți, niște bețivi, niște leneși.

— Așa este, i respunse prietenul, miserabilii áștia îndrăsnesc să imite pe stăpânii lor.

*

Naintea curții cu jurați.

Președintele întrebă pe un făcător de rele, care jefuise în pădure vr'o câțiva călători:

— Profesiunea dtale?

— Inspector de păduri, dle președinte.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șcri literare și artistice. *Di B. P. Hașdêu*, care este de mult membru al Academiei imperiale ruse de științe, a primit dizele trecute diploma de membru al Societății imperiale archeologice din St. Petersburg. — *Di Gr. G. Tocilescu* a descoperit la Cotnari 15 pietre cu inscripțiuni latine dintre anii 1580—1640, pe cari le-a dăruit colecțiunii epigrafice a museului de anticități din București. — *Di G. Sion*, membru al Academiei Române, a terminat însărcinarea ce i s'a dat de cătră ministerul instrucțiunii publice de a traduce manuscriptul Spătarului Nicolae Milescu în care acesta dă compt pe larg de misiunea ce a avut în anul 1885 în Rusia. Ministerul a decis tipărirea acestei cărți cu cheltuiala sa.

Eminescu, unul din cei mai buni poeți români, zace bolnav de mai mult timp. Cum sântem înformați, duce chiar și lipsă. Județul seu natal i-a vinit într'u ajutor și i-a votat o sumuliță pentru întreținere. Dar publicul român? Dar aceia toți, căți s'au inspirat de lira lui Eminescu și sânt încântați de geniul lui, de ce nu-și fac datoria? La alte națiuni de mult s'ar fi inițiat o colecță și s'ar fi adunat sume frumoșe. Noi ne mulțămim a lăudă pe poeții și bărbații noștri de litere, dar nu jertfim o lăscăe frântă pentru ei și-i lășăm să móră de fôme. Dar Academia Română? De ce nu i-a acordat încă nici un premiu? Pentru că Eminescu nu ș-a presintat la concurs colecția de poesii? Dar conform statutelor, fiecare membru al Academiei are dreptul d'a recomanda orice carte ce-i pare meritorie în literatura română. Inse nici unul nu ș-a adus aminte de Eminescu!

× **Bolintineanu** a fost și el uitat în curênd. Mort în miserie, mormântul lui se află în o stare de plâns. Vedend acésta rușine națională, dnii Petre Ionide arendașul moșiei Bolintin-din-Deal, Ioan S. Rădulescu, Ales. Elefteriu și N. Rădulescu au format la București un comitet cu scopul d'a aduná suma trebuitore pentru ridicarea unui mic monument de marmură albă, purtând de-asupra bustul poetului, și pentru d'a face un grilagiu în pregiurul monumentului. Incheiăm și noi cu apelul numiților domni: E de dorit să se facă măcar acésta pentru monument și cât de curênd, ca să nu mai ailă nimeni durerea de a dize: »E rușine! pré sântem năpăsători!»

× **Formarea limbei și națiunii române.** Acesta e titlul unei scrieri, care a apărut de curênd în limba maghiară. Autorul e dl dr. Ladislau Réthy. El dize, că coloniile din Dacia nu s'au compus din italieni, ci din frighi, siri, greci și alte elemente resăritene, care s'au servit de limba latină ca de un instrument al culturai, inse n'au putut fi nici într'o legătură cu romanismul. Dacia a fost provincie romană dela 107—260 d. Chr. limba română s'a format numai în secolul al VI-le, ér emigrarea română s'a putut incepe cam în secolul XII. Limba română, concludé autorul, nu s'a putut formá decât în Balcani, în vecinătatea popórelor albaneze; limba română nu este altceva, decât un idiom format pe teritorul albanez din timpul Romanilor și acest idiom a devenit italian cât privește materialul, dar cât privește spiritul este unul și acelaș cu idiomul albanez și cu consăngeanul acestuia, cu idiomul illiric. Pressa maghiară intimpină cu mare bucurie scrierea dlui Réthy.

× **Premiu literar.** Societatea »Revistei Literare« din București a ficsat ca premiu pentru cea mai bună poezie ce va eși la concurs, bustul poetului V. Alecsandri, esecutat în teracotă de sculptorul Ioan Georgescu. Terminul concursului e 20 iulie v. Pre-

miul se va elibera în ziua de 25 iulie v. Care va să dică, timpul e foarte scurt.

Diariistic. *Românul* va eși cu începere de duminică viitoare și duminică, fără a se mări prețul abonamentului. Este primul ziar românesc, care va apărea și duminică. — *La Craiova* a apărut o foie periodică numită »Revista Agricolă«, organ pentru proprietari, arendași și în general pentru toți cultivatorii. Revista apare sub conducerea domnilor I. Pășăreanu, I. P. Radianu și I. Nicolescu.

Sultanul pictor. Ambasadorul german din Londra comitele Hatzfeldt, este în posesiunea unui tablou zugrăvit de Sultan și ce reprezintă mai mulți cerkezi tăbăriți cu caii lor lângă o fontână, luminați de un felinar. Tabloul poartă o mică placă de aramă pe care e săpată inscripțiunea următoare: Peint par Sa Majesté le Sultan Abdul Hamid et présenté à M. le comte de Hatzfeldt, ambassadeur d'Allemagne à Constantinople 1881.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Dna Aristita Roman-Manolescu*, distinsa artistă a Teatrului Național din București, s'a rentors din străinătate la București, de unde s'a dus la Sinaia. — *Dl I. D. Ionescu*, cunoscutul comic român, a jucat cu succes la băile dela Mehadia; ultima dată a jucat pe »Cucona Chirița«, care i-a atras numeroase aplause.

Teatrul Național din București. Repetițiunile pentru stagiunea viitoare vor începe la 15/27 august; se dice că stagiunea va începe cu »Ovidiu« al dlui Alecsandri, pe care autorul l'a reformat, făcând din nou actul din urmă. Dintre piesele străine se va juca și drama lui Sardou »Fédora.«

Dșora Elena Florian, juna noastră pianistă, despre care vorbirăm mai de multe ori în colonele acestei foi, a escelat de nou în examenul dela conservatorul musical din Budapesta, ținut în presința unui public numeros, în care se aflau și câteva somități musicale. Diarele din Budapesta sunt unanime întră a recunoșce ș-a aplaudă talentul escelent și tehnica admirabilă a dșorei Florian, și constatéză, că conservatorul n'a avut încă nici o elevă cu astfel de talent. Acesta a fost cel din urmă examen al dsale, după care a căpătat un absolutoriu său mai bine o diplomă, în care i se recunoșce în mod oficial perfecțiunea în arta musicală. Tocmai primim un articol despre studiile musicale ale dșorei Florian, căruia i vom face loc în nr. viitor.

Concertul din M. Ludoš, despre care ni s'a raportat în nr. trecut, a avut următorul program: 1. »Cântec vânătoresc«, de Tudor Flondor, executat de corul bărbătesc. 2. »Fantasie populară«, op. 56 de I. B. Singelee, executată pe violină de dl Virgiliu Brândușanu, acompaniat pe piano de dșora Otilia Brândușanu. 3. »Invingerea lui Mircea asupra Turcilor« (Fragment din satira III), de M. Eminescu, declamată de dl George Simu. 4. »Grand caprice de concert«, op. 60 din »Traviata« de I. Aschen, executată pe piano de dșora Otilia Brândușanu. 5. ** Doină«, voce solo, executată de X. Y. cu acompaniament pe piano. 6. a) »Fantasie românească« și b) »Allegro capriccioso«, de Iacob Mureșanu, executate pe piano de însuși autorul. 7. »Senin și furtună«, executat de corul bărbătesc.

Producțiune literară-musicală în Făgăraș. Junimea română din Făgăraș va da acolo la 31 iulie n. o petrecere de vără, împreună cu producțiune literară-musicală, în folosul societății »Progresul.« Programul producțiunii: I. a) Reintorcerea rândunelei,

b) Uite mamă. Căntece executate de corul junimei. II. Controversa: »Este omul mai fericit în stadiul primitiv, său fericirea progreséză în raport cu civilizațiunea«, partea I susținută de Valeriu Comșa cleric curs. IV-lea, partea a II susținută de David Chiujea cl. curs. III-lea. III. Declamațiune din »Povestea Vorbei«, de Nicolau Ludu invetător. IV. Solo de flaută, executat de V. Comșa cu acompaniament. V. »Cucuruzul« executat de corul junimei. VI. a) »Visul meu«, executat de Ioan Bârșanu cleric de curs. III-lea cu acompaniament de violină. b) »Te-ai dus iubito«, executat de Corneliu Popu de Galați stud. absolut cu acompaniament de violină. VII. »Doină«, solo de flaută cu acompaniament executată de Ios. Morariu teol. abs. VIII. a) Coróna cufundată, b) În pădure. Căntece executate de corul junimei.

Teatrele de vără din București. Trupa din grădina Dacia jacă cu succes; sâmbăta trecută s'a reprezentat comedia »Crai nou« de Alecsandri, »Destituțiia« vodvil în 2 acte și s'a jucat »Călușerul.« Trupa dela Stavri asemenea debuteză înaintea unui public mare. La »Orfeu« s'a compus o nouă trupă română din societari ai Teatrului Național, între cari se află dl și dna Nottara, Hasnaș, Hagiescu, Vasilescu, Petrescu etc. Prima reprezentație s'a dat în duminică trecută, jucându-se drama »Doi sergenți.« Repertoriul este bogat și ales, constând din drame și comedii, unele jucate pân' acuma, altele noue.

Opera italiană din București. Dl Franchetti a subsemnat contractul cu direcțiunea generală a Teatrului Național din București, pentru formarea unei opere italiene pentru stagiunea viitoare. Dl Franchetti a și plecat la Italia să angajeze artiștii cari vor debută, dimpreună cu personalul românesc. Se vor da cu totul 45—50 de reprezentațiuni.

CE E NOU?

Știri personale. *Maj. Sa regale*, pe timpul petrecerii sale în Ardeal, la Cluș va da și audiențe; în Deva nu va da, căci nu sunt localități. — *Regele Carol* al României, după afirmațiunea diarelor, pe timpul când împăratul și regele Francisc Josif va petrece la Cluș, va vini acolo să-i facă vizită. — *Princesa de Hohenzollern*, mama regelui României va sosi cu începutul lui august la Sinaia, unde are să petrecă o lună de zile. — *Dl Mihail Cirtca*, notar public în Abrud, a făcut, întru amințirea repozatei sale soții Cornelia n. Bașota, o fundațiune de 100 fl., ca din interesele acestui capital să se dea ajutóre pentru cărți și premii fetițelor sărace dela școla Reuniunii femeilor române din Abrud, care se va deschide la toamnă. — *Dnii dr. Babeș și dr. Felix* vor reprezintă România la congresul igienic și demografic, care se va ține anul acesta la Viena, sub protectoratul moștenitorului de tron Rudolf. — *Dl dr. Emil Pușcariu*, fiul dlui Ioan cav. de Pușcariu jude la tribunalul suprem, a obținut dreptul de liberă practică a medicinei în România. — *Dl dr. A. P. Alexi* în escursiunea sa botanică a sosit sâmbăta trecută la Orade și a făcut o recoltă prețioasă la băile episcopesci din apropiere; de astadatâ inse n'a putut merge și în părțile Beinsului, ci de-aici a plecat la Sibiu. — *Dl Paul Pap*, subjude la judecătoria din Vascău în Biharia, ș-a dat dimisiunea și a deschis cancelărie advocațială în Beins.

Hymen. *Dl Iuliu Succava*, absolvent de teologie, își va serbă la 13 iulie v. cununia cu dșora Lucreția Vrășmaș, fiica preotului gr. or. Teodor Vrășmas din Borgo-Prund. — *Dl Teofil G. Grigorescu*, invetător în Bistrița, ș-a încredințat de soție pe dșora Cornelia Anca din Sante-jude.

Damele române din Gherla. Dna Ludovica Borgovan n. Anton, consorta dlui profesor Borgovan din Gherla, vedând că la școala elementară română de acolo elevele, din cauza sărăciei, nu se pot deprinde în lucrurile de mână, a întreprins o colecție, spre a le da ajutorul material. La începerea anului școlar viitor, un comitet instituit anume, va procura materialul trebuincios pentru lucrul de mână, ăra dăminele și domnișorele române de acolo vor fi rugate ca dimpreună cu dna Borgovan să dea instrucțiune, care când și în ce ram va binevoi.

Asociațiunea transilvană. *Despărțământul Câmpeni* a ținut adunarea sa generală la 10 iulie în comuna Lupșa-Sat, sub presiunea dlui avocat Gerasim Candrea, directorul despărțământului. Adunarea a avut un succes frumos, încassându-se 150 fl. După adunare s'a ținut un banchet, ăr apoi bal, la care au luat parte multe dame frumoase. Dna Davidescu din Mogoș și dna Nicora din Lupșa au purtat costum național. — *Despărțământul sĂlagian* va ține adunarea sa generală în comuna Bucium, la 4 august.

Reuniunea femeilor române din Selagiu va ține adunarea sa în anul acesta, la 4 august n. în comuna Bucium. În sĂra adunării se va da și un bal cu tombola, în folosul Reuniunii. Damele române din SĂlagiu fac mari pregătiri pentru adunarea acĂsta, care ofere și tinerimei o ăi de petrecere.

Aron Florian, unul dintre cei mai vrednici apostoli ai răspĂndirii culturii între romĂni, a murit în duminica trecutĂ la Bucureșci, în etate de 82 ani. El s'a nĂscut în Ardeal și terminĂndu-șii studiile la universitatea din Pesta, trecu în ȚĂra-RomĂnescĂ, se făcu profesor la Craiova, mai apoi la Bucureșci. Silit a se rentĂrce în Ardeal, primi redacțiunea »Telegrafului RomĂn«, nu peste mult fu numit dimpreună cu Maioreșcu redactor pentru teestul romĂn al »Foiile legilor imperiale.« În 1857 se rentĂrse în RomĂnia, ca profesor la St. Sava, de acolo fu numit profesor la universitate, la 1865 s'a retras în pensie. El a scris o mulțime de opere, mai ales școlare, a colaborat la »Curierul RomĂnesc, a publicat în unire cu Hill diarul cotidian »RomĂnia« și a redactat foia literarĂ »Museum Național.« El ocupĂ un loc de frunte între primii redeșteptĂtori ai spiritului național romĂnesc. La înmormĂntare dl D. A. Laurian a rostit un discurs în bisericĂ. Panglicele carului mortuar erau ținute de dnii P. S. Aurelian, D. A. Laurian, MĂrescu și C. MarĂcovic.

Regele Carol la Cluș. Anunțăm între șcirile personale, cĂ regele Carol al RomĂniei va vini la Cluș, spre a face acolo vizitĂ impĂratului și regelui Francisc-Josif, cu ocaziunea petrecerii acestuia în Transilvania pentru manevre. Un diar din Cluș ne spune acum, cĂ a început a se face și pregătiri în acest scop. Comitesa Teleki a fost rugatĂ ca sĂ punĂ la dispozițiune casa ei din Cluș, strada MĂnĂșturului, pentru instalarea regelui RomĂniei.

Adunare invĂțătorĂscĂ. Reuniunea invĂțătorilor din *diecesa Caransebeș* va ține adunarea sa generalĂ anul acesta la Buziaș în 30 și 31 august.

Societatea de științe naturale din Iași a ținut în ziua de 28 iunie v. o ședințĂ foarte interesantĂ. În acĂstĂ ședințĂ dl Gr. G. Tocilescu, distinsul și neobositul archeolog, a dat o dare de sĂmĂ de rezultatul sĂpĂturilor întreprinse de dsa la Cucuteni, stabilind epoca aprocsimativĂ a aședĂmĂntului de acolo și raporturile sale cu Mycene, Troia, Vodastra și Tordas. Societatea a decis, ca sĂpĂturile sĂ se continue și a votat suma de 600 lei pentru acoperirea cheltuelilor.

ȘcolĂ comercialĂ în Lipova. Ministrul de culte și instrucțiune publicĂ a luat mĂsuri, ca pe lĂngĂ

școlĂ civilĂ din Lipova a statului sĂ se înființeze și o școlĂ comercialĂ medie. AcĂsta se va deschide în 1 septembrie și va avĂ trei clase; în clasa primĂ se vor primi elevi cari au terminat cu succes bun patru clase gimnasiale, reale ori civile, precum și acei bĂeți de 14 ani, cari vor face examen de primire din cele 4 clase amintite. Elevii cari au terminat școlĂ comercialĂ, afarĂ de cariera industrialĂ și comercialĂ, mai pot fi amployați la poștĂ, la casse, inspectori la magazinele de tutun, la institutele de zĂlogire și la oficiile cĂilor ferate.

Posta și telegraful s'au intrunit și 'n Ungaria. În urmarea acĂstei reforme s'au fĂcut multe schimbĂri în personalul de pĂn' acuma, numiri noue și pensionĂri. Între ceialtați s'a numit: director de poștĂ și telegraf: la PĂcs (FĂnfkirchen) dl Petru Opriș pĂn' acuma secretar la direcțiunea telegraficĂ; consilier dl Dionisiu Cimponeriu, pĂn' acuma secretar la direcțiunea telegraficĂ; ăr oficiali de poștĂ și telegraf, cl. X, dnii: Adam ȚĂran, Romulus Leota, Paul Vulcan, Marcu Barbu, Alesandru Catinean, Axenti Balian, Iosif Farchescu, George Stefan, Stefan Poruțiu, Ioan Radu, Iosif Albu, Zaharie Chiherean, Ludovic Rubenescu, Eulimiu Cioban, Nicolae Oltean, Pascu Milu, Nicolae Marcu, Ioachim Mihaș, Iosif Bușan, Ioan Papp, Andrei Russu, Valeriu Poruțiu, Iosif Russu, George Achim, George Șorban, Antoniu Cristian, cari pĂn' acuma au fost oficiali de telegraf; în sfĂrșit oficiali de poștĂ și telegraf, cl. XI, dnii: Gavril Mihalea, George Macelariu, Isac Dragoman, pĂn' acuma adj. oficiali. S'a pensionat dl Ioan Trif oficial de poștĂ, dnii Paul Crașovan, Nicolae Bența, Toma Belu, Ioan Cociuba oficiali de telegraf.

O rectificare din Bucovina. Relativ la notița din nr. 27 al foii nĂstre, în care s'a ăis, cĂ moștenitorul de tron Rudolf numai la CernĂuți și anume de cĂtrĂ Esc. Sa mitropolitul Morar-Andrievici a fost intimpinat în limba romĂnĂ, primim din Bucovina o scrisĂre, în care se ăice, cĂ Alteța Sa mai de multe ori a fost bineventat și 'n limba romĂnĂ și cĂ a vorbit Ănsuși cu cĂțiva țĂrani romĂneșce.

Concursul fetelor frumoșe. Se șcie, cĂ de cĂțiva incĂce în Budapesta la 8/20 august, ziua sfĂntului Stefan, se serbezĂ cu mare festivitate. E interesant, cĂ în programul festivitĂților din est an figurĂzĂ un punct, concursul fetelor frumoșe. Un asemenea concurs s'a ținut și în anul 1883 și se ăice, cĂ comitetul arangiator ar fi primit la 270 scrisori anonime dela frumuselele Ungariei, prin care se provĂcă ca sĂ arangeze și în acest an un atare concurs. Comitetul deci a și esmis un apel în obiectul acĂsta, în care se anunțĂ totodatĂ, cĂ concursul se va ține în 30 august dela 4—7 ăre d. m. pe insula LebedĂ (hattÿu) în pĂduricea orașului, unde se arangĂzĂ acĂste festivitĂți și s'a pus 3 premii de acelaș preț, cari se vor conferi celor 3 fete mai frumoșe, ce vor putĂ câștiga simpatiele tinerilor grofi din giur.

Petreceri de vĂrĂ. *La Șeitin,* în comitatul Cianad, s'a dat de cĂtrĂ tinerimea studiĂsĂ la 11 iulie o petrecere de vĂrĂ, în folosul fondului bisericei gr. c. de acolo. Petrecerea a intrunit un public frumos și a avut succes deplin. Tinerimea, sub conducerea dlui Arcadie CrĂșnic, au danțat si »CĂlușerul și BĂtuta«; ăr dl Ion Mișea, notar în Igrăș, a produs un joc bĂnĂtenesc, care asemenea a fost bine primit. Meritul succesului e al dlui Paul Maior, paroc gr. c. în Șeitin, carele a condus cu mult zel arangiammentul. — *La Șerdei* în Selagiu s'a arangiat în luna trecutĂ o petrecere, în folosul școlĂi romĂne de acolo. În fruntea arangiammentului a stat preotul Vas. Ghețe și invĂțătorul I. Chita de acolo. Publicul adunat n'a fost mare, dar ș-a petrecut vesel pĂnĂ 'n ăiori. Dintre

dame, doue, dna Ana Cherebeț din Cațcău și dna Iuliana Chita din Pria s'au prezentat în costum național. *Junimea română din Reghin* și giur va arangia la 9 august n. o petrecere de veră în sala promenadei de acolo. Vinitul curat e destinat în folosul despărțământului Reghin al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român. În fruntea comitetului stau dnii : dr. Alesandru Ceușan president, Iacob Butnar vicepresident, Simeon Zehan secretar, dr. Absolon Todea cassar și George Ternavean controlor. Cu asta ocașione se va jucă și »Călușurul« și »Bătuta.« — *La Cut* se va arangia în 31 iulie n. o petrecere cu joc, »pique nique«, în folosul școlei gr. c. de acolo. — *La Blaș* Societatea »Concordia« va da în 31 iulie o petrecere de veră în grădina lui D. Comșa în Veza; în cas de timp nefavorabil petrecerea se va amănă pe duminică viitoare.

Impăratăsa Charlotta. Sînt 20 de ani de cînd Juarez slărămă imperiul Mexicului și avu crușimea, pentru a consolida republica, să facă a se impușcă nenorocitul împărat Maximilian. Din acel moment împăratăsa Charlotta, o soră a regelui Belgiei. ș-a pierdut mințile și tóte îngrigirile duioșe ale familiei regale, cu concursul celor mai mari celebrități medicale ale vécului nostru, n'au putut vindecă pe imperiala alienată. De cîtva timp inse se observase la castelul Bouchont, unde e instalată nefericita împăratăsa, o îmbunătățire în starea majestății martire. Imperiala vécuvă devenise calmă, făcea lectură și musică și se vedea că sănătatea spiritului se întorse încât a pu't chiar să ia parte alături, cu cumnata sa regina Belgiei, la o solemnitate publică la care se adunase o mulțime imensă de popor. Spre a distră și mai bine pe împăratăsa, curtea regală în culmea bucuriei, trimise numai decăt la Bouchont o distinsă profesóre de musică, care plăcú împăratăsei punend-o ăilnic a-i face musică. Din nenorocire, ăilele acestea, artista avú nesocotita idee d'a esecută pe piano, imnul imperial mexican! Impăratăsa Charlotta, dela primele sunete ale imnului se ridică în picioșe, ascultând cu lacomie fiecare notă ce-i reamintiă trecutul tragic, deveni palidă ca mórtea și căđu pe parchet strigând: Maximilian!... Personalul castelului alergă în totă graba și ridică pe împăratăsa care pierduse cunoșcința. Și astfel speranțele de însănătoșare ale nefericitei împăratăse dispărură éráș — doră pentru toldéuna.

Necrolog. *Pavel Militar*, paroc în Satul-nou, protopopiatul Panciova, comitatul Torontal, a murit la 16 l. c. în etate de 62 ani.

Șciri scurte. Din fundațiunea *Gozsdu* pe anul viitor școlar se vor da stipendii de cîte 300 fl., 400 fl., 500 fl., pentru studiile mai innalte și în cas de gradațiune de cîte 60 fl., 120 fl., 180 fl. Pot concurge tinerii români gr. or., prin petițiuni adresate la cancelăria fundațiunii în Budapesta. *Didactrul* în gimnasiile susținute de stat s'a urcat în capitală dela 24 la 30 fl. anuali, în provinciă dela 18 fl. la 24 fl.: în școlile reale remăne didactrul de pân' acuma. — *Un moșnég de 120 ani* a murit de curénd în România; el s'a numit Firu și a fost preot în comuna Flămenda, județul Mehedinți; a avut strănepoți vécstnici. *Alegătorii dlui Truța* au făcut la tribunalul din Deva arătare criminală contra presidentilor comisiunii electorale și a pretorilor din Brad, pentru abuzurile făcute la alegerea de deputat pentru cercul Baia-de-Criș.

Ghicitoare de șac.

De Ida Benedec.

de-	te	o	o						
ro-	ăi-	ră.	ve-						
pes-	căl-	să	di-						
rënd	lu-	bind	de	In	se-	și	nul	Pre-	ne-
Sor-	Điori	cu-	mi-	să	a-	re-	mi-	na-	zo-
cu-	și	V.	u-	dul-	nă-	la	ră,	ții	ves-
A.	rit,	ce,	el	ăit.	var-	de	tind	ri-	tu

Se pôte deslegă după promenada calului.
Terminul de deslegare e 10 august. Ca toldéuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

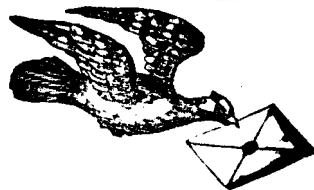
Deslegarea ghicitoare de semne din nr. 22:

Eră o sέρα lină,
Când sέρα în grădină
Credință mi-ai jurat;
Er stelele și luna
Formatu-ni-a cununa
Și mi te-au ascultat.

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișorele: Aurelia A. Rațiu n. Zavoian, Amalia Zavoian, Iosefina Crișan, Amalia Popescu.

Premiul Pa dobândit dșóra Amalia Popescu.

Poșta Redacțiunii.

Rugare. Fôia nóstră, în partea ei socială, dorind să fie o oglindă a vieții nóstre sociale, rugăm pe toți cetitorii nóștri cari iau parte la petreceri de veră, excursiuni și fac undeva băi, să binevoescă a ne trimite notițe despre mișcările sociale de pe acolo.

Lângă tine stau acuma. Limbă bună, versificație ușoră, dar fiecare idee se exprimă prin vorbe prę multe.

Și de e di. Enigmă, pe care n'o înțelegem.

Drei M. V. Am cetit-o cu plăcere, dar versuri ocașionale de aceste nu publicăm.

Dlui Th. A. în Br. A sosit. Mulțumită pentru surprindere.

Călimdarul săptămânei.

Điua șept.	Călimdarul vechiu	Călimd nou
Dumineca 8. Ev. dela Mateiu c. 14, gl. 7, a invierii 8.		
Duminecă	19 Cuv. Macrina	31 Ignatie
Luni	20 (†) Prof. Ilie	1 Aug. Petr.
Mărți	21 Par. Simeon și Ioan	2 Gustav
Mercuri	22 † Mir. Maria Mag.	3 August
Joi	23 Mart. Trofim	4 Dominic
Vineri	24 Mart. Cristina	5 Oswald
Sămbătă	25 † Ador. St. Anei	6 (†) Sch. la față